

Czwartek, 6 września 2007 r.

9. wzywa Komisję, aby rozważyła ustanowienie Europejskiego Obserwatorium Susz, które gromadziłoby wiedzę oraz proponowało działania w zakresie łagodzenia skutków i monitoringu, tak aby zminimalizować skutki susz w Europie;
10. przyznaje, że niedawne badania doprowadziły do konkluzji, iż koszt inwestycji w redukcję degradacji ziemi na poszkodowanych obszarach byłby niższy od kosztów spowodowanych degradacją; jest świadomy długofalowych zobowiązań, których wymagają skuteczne działania przeciwko pustynnieniu;
11. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby wzmogły międzynarodową współpracę na rzecz wdrażania UNCCD, dostarczając dodatkowych zachęt i wsparcia finansowego, oraz aby wspierały programy współpracy transgranicznej w dziedzinie zasobów wodnych; wzywa ponadto do włączenia tego zagadnienia do porządku obrad kolejnego szczytu UE-Afryka;
12. przypomina swoją rezolucję z dnia 7 lipca 2005 r. w sprawie przyspieszenia wykonania planu działań UE w sprawie egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa (FLEGT)⁽¹⁾ oraz ponownie wyraża rozczarowanie brakiem obowiązkowych i wszechstronnych uregulowań zabraniających importu do UE nielegalnego i niewłaściwie wycinanego drewna;
13. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, stronom UNCCD oraz sekretariatowi UNCCD.

⁽¹⁾ Dz.U. C 157 E z 6.7.2006, str. 482.

P6_TA(2007)0381

Dialog dotyczący praw człowieka oraz konsultacje związane z prawami człowieka, prowadzone z krajami trzecimi

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 6 września 2007 r. w sprawie funkcjonowania prowadzonych z krajami trzecimi dialogów i konsultacji dotyczących praw człowieka (2007/2001 (INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając wszystkie umowy zawarte między UE i krajami trzecimi oraz klauzule dotyczące praw człowieka i demokracji zamieszczone w tych umowach,
- uwzględniając art. 177, 178, 300 i 310 traktatu WE oraz art. 3, 6, 11, 19 i 21 Traktatu o UE,
- uwzględniając wytyczne Unii Europejskiej w sprawie praw człowieka, w szczególności dotyczące dialogów w sprawie praw człowieka przyjęte w grudniu 2001 r., oraz ocenę wdrożenia tych wytycznych przyjętą w grudniu 2004 r. oraz uwzględniając wytyczne Unii Europejskiej w sprawie obrońców praw człowieka przyjęte w czerwcu 2004 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 lutego 2006 r. w sprawie klauzuli dotyczącej praw człowieka i demokracji w umowach zawieranych przez Unię Europejską⁽¹⁾ i działania podjęte przez Komisję w związku z tą rezolucją,
- uwzględniając dokument Rady z dnia 7 czerwca 2006 r. zatytułowany „Włączanie praw człowieka do WPZiB i innych dziedzin polityki UE”,
- uwzględniając umowę ramową z dnia 26 maja 2005 r. między Parlamentem Europejskim a Komisją,
- uwzględniając rezolucję z dnia 25 kwietnia 2002 r. w sprawie komunikatu Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego w sprawie roli Unii Europejskiej we wspieraniu praw człowieka i demokracji w państwach trzecich⁽²⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 290 E z 29.11.2006, str. 107.

⁽²⁾ Dz.U. C 131 E z 5.6.2003, str. 147.

Czwartek, 6 września 2007 r.

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie sytuacji praw człowieka na świecie,
- uwzględniając swoje wcześniejsze debaty i rezolucje przyjmowane w pilnych sprawach łamania praw człowieka, zasad demokracji i rządów prawa,
- uwzględniając swoje szczegółowe wytyczne dotyczące praw człowieka oraz działań na rzecz demokracji posłów Parlamentu Europejskiego udających się z misją do państw trzecich,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1889/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie ustanowienia instrumentu finansowego na rzecz wspierania demokracji i praw człowieka na świecie⁽¹⁾,
- uwzględniając konkluzje z debat przeprowadzonych w podkomisji ds. praw człowieka Komisji Spraw Zagranicznych na posiedzeniach w dniu 3 maja 2007 r. w sprawie praw człowieka w Chinach i w Uzbekistanie oraz w dniu 23 kwietnia 2007 r. w sprawie praw człowieka w Rosji,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 10 maja 2007 r. w sprawie szczytu UE-Rosja w Samarze w dniu 18 maja 2007 r.⁽²⁾, z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie ostatniego stłumienia manifestacji w Rosji⁽³⁾, z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie skazania i uwięzienia pięciu bułgarskich pielęgniarek i lekarza palestyńskiego przez władze libijskie⁽⁴⁾ oraz z dnia 16 listopada 2006 r. w sprawie Iranu⁽⁵⁾, z dnia 26 października 2006 r. w sprawie Uzbekistanu⁽⁶⁾ i z dnia 7 września 2006 r. w sprawie stosunków między Unią Europejską a Chinami⁽⁷⁾,
- uwzględniając konkluzje z 2796 posiedzenia w sprawie Azji Środkowej przyjęte przez Radę do spraw ogólnych i stosunków zewnętrznych na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 23 kwietnia 2007 r.; uwzględniając umowy o partnerstwie i współpracy zawarte z Kirgistanem, Kazachstanem i Uzbekistanem, które weszły już w życie; uwzględniając umowy o partnerstwie i współpracy z Tadżykistanem i Turkmenistanem, które zostały podpisane, lecz jeszcze ich nie ratyfikowano; uwzględniając również dokument strategiczny Komisji na lata 2002-2006 w sprawie Azji Środkowej,
- uwzględniając art. 8, 9, 96 i 97 oraz załącznik VII do Umowy o partnerstwie zawartej między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, podpisanej w Kotonu 23 czerwca 2000 r.⁽⁸⁾ i zmienionej w Luksemburgu dnia 25 czerwca 2005 r.⁽⁹⁾ (umowa z Kotonu),
- uwzględniając rezolucje Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE (WZP AKP-UE), a w szczególności rezolucję z dnia 25 listopada 2004 r. (przyjętą w Hadze) w sprawie dialogu politycznego AKP-UE (art. 8 umowy z Kotonu)⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając dwustronne plany działania przyjęte przez Komisję w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa (ENP) z krajami partnerskimi ENP, z wyłączeniem Algierii, Białorusi, Libii i Syrii,
- uwzględniając komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego w sprawie wzmocnienia europejskiej polityki sąsiedztwa (COM(2006)0726) oraz swoją przyszłą rezolucję w tej sprawie,
- uwzględniając swoje zalecenia dla Rady z dnia 15 marca 2007 r. w sprawie wytycznych dotyczących negocjacji układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi a Wspólnotą Andyjską i jej państwami członkowskimi⁽¹¹⁾ oraz między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi a krajami Ameryki Środkowej⁽¹²⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 386 z 29.12.2006, str. 1.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2007)0178.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2007)0169.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2007)0007.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 314 E z 21.12.2006, str. 379.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 313 E z 20.12.2006, str. 466.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 305 E z 14.12.2006, str. 219.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 317 z 15.12.2000, str. 3.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 287 z 28.10.2005, str. 1.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 80 z 1.4.2005, str. 17.

⁽¹¹⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2007)0080.

⁽¹²⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2007)0079.

Czwartek, 6 września 2007 r.

- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 12 października 2006 r. w sprawie stosunków gospodarczych i handlowych między UE a Mercosurem w perspektywie zawarcia układu o stowarzyszeniu ⁽¹⁾ oraz z dnia 27 kwietnia 2006 r. w sprawie ściślejszego partnerstwa między Unią Europejską a Ameryką Łacińską ⁽²⁾,
- uwzględniając art. 45 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych oraz opinię Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A6-0302/2007),
- A. mając na uwadze, że dialog dotyczący praw człowieka jest jednym z szeregu różnych środków, które UE może zastosować dla wdrażania polityki w zakresie praw człowieka, oraz że stanowi on zasadniczy element ogólnej strategii Unii Europejskiej mającej na celu wspieranie trwałego rozwoju, pokoju i stabilności,
- B. mając na uwadze, że należy stać na straży i propagować powszechności, indywidualnego charakteru i niepodzielności praw człowieka, oznaczających nie tylko prawa obywatelskie i polityczne, lecz również socjalne, dotyczące środowiska naturalnego, gospodarcze i kulturalne, a także mając na uwadze, że UE ciągle ustanawia w tym celu konkretne środki,
- C. mając na uwadze, że wszelkie decyzje o podjęciu dialogu dotyczącego praw człowieka są podejmowane w oparciu o określone kryteria przyjęte przez Radę, która w poważnym stopniu uwzględniła główne obawy pojawiające się ze strony UE w sprawie sytuacji w terenie w danym państwie, rzeczywiste zaangażowanie władz danego państwa w poprawę sytuacji w zakresie praw człowieka w kontekście takiego dialogu oraz pozytywny wpływ, jaki dialog dotyczący praw człowieka może wywrzeć na sytuację praw człowieka,
- D. mając na uwadze, że w wytycznych Unii Europejskiej dotyczących praw człowieka wezwano do odpowiedniego i planowego zajęcia się problematyką praw człowieka w ramach ogólnego dialogu prowadzonego z państwami trzecimi na wszystkich szczeblach,
- E. mając na uwadze, że w 2004 r. Rada postanowiła badać dwa razy do roku ogólny stan dialogów w oparciu o ogólny przegląd i zaktualizowany harmonogram, oraz mając na uwadze, że Rada jednocześnie podkreśliła, iż nie należy podejmować dialogów na nieokreślony okres, lecz raczej na określone ramy czasowe, pamiętając także o strategii wycofania się,
- F. mając na uwadze, że dialogi i konsultacje dotyczące praw człowieka są prowadzone z zastosowaniem bardzo różnorodnych struktur, form i procedur, bez należytego zachowania koniecznej spójności; mając na uwadze że brak spójności może spowodować brak wiarygodności polityki UE dotyczącej praw człowieka na arenie międzynarodowej, oraz mając na uwadze, że pożądana jest większa przejrzystość oraz demokratyczna kontrola stosowania powyższych wytycznych UE w sprawie dialogów dotyczących praw człowieka;
- G. mając na uwadze obecną praktykę Rada, która przedstawia informacje na temat porządku obrad i celów zbliżającej się rundy zorganizowanych dialogów/konsultacji dotyczących praw człowieka i zaprasza do udziału w nich urzędnika Parlamentu oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych,
- H. mając na uwadze, że umowa z Kotonu jest skierowana na trwały rozwój i skupia się na jednostce jako głównej postaci i beneficjencie polityki rozwoju; mając na uwadze, że pociąga to za sobą poszanowanie i wspieranie wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz mając na uwadze, że powyższa rewizja umowy z dnia 25 czerwca 2005 r. dała w efekcie wzmożenie dialogu politycznego na mocy art. 8, a w szczególności w zakresie praw człowieka,
- I. mając na uwadze, że niedotrzymanie przez jedną ze stron zobowiązania wynikającego z zasady poszanowania praw człowieka, zasad demokratycznych i rządów prawa, przewidzianego w art. 9 umowy z Kotonu skutkuje wszczęciem procedury konsultacyjnej z art. 96 w celu zaradzenia sytuacji,
- J. mając na uwadze, że chociaż z zadowoleniem należy przyjąć art. 8 umowy z Kotonu, który przewiduje dialog polityczny między krajami AKP a UE, jak również regularną ocenę przestrzegania praw człowieka, zasad demokratycznych, rządów prawa i dobrego rządzenia, wciąż pozostaje obawa, że przepis ten wykorzystuje się do uniknięcia procedury konsultacyjnej z art. 96 w przypadkach łamania praw człowieka,

⁽¹⁾ Dz.U. C 308 E z 16.12.2006, str. 182.

⁽²⁾ Dz.U. C 296 E z 6.12.2006, str. 123.

Czwartek, 6 września 2007 r.

- K. mając na uwadze, że wdrażanie planów działania europejskiej polityki sąsiedztwa jest monitorowane przez kilka podkomisji, oraz mając na uwadze, że na mocy dwustronnych umów o współpracy UE rozpoczęła proces rozszerzania podkomisji ds. praw człowieka, demokratyzacji i dobrych rządów na wszystkie kraje objęte europejską polityką sąsiedztwa; mając na uwadze, że do tej pory Maroko, Jordania i Liban zaakceptowały ustanowienie tych podkomisji, które już odbyły posiedzenia, że Egipt zaakceptował ustanowienie podkomisji, ale jeszcze nie odbyła ona ani jednego posiedzenia, oraz że Tunezja jest w trakcie przyjmowania decyzji w sprawie wspomnianej podkomisji,
- L. mając na uwadze, że w wielu planach działania europejskiej polityki sąsiedztwa zaleca się — w charakterze środka krótkoterminowego — powołanie podkomisji na mocy art. 5 układu o stowarzyszeniu, w celu prowadzenia systematycznego dialogu dotyczącego demokracji i państwa prawa, oraz mając na uwadze, że podkomisja ta nie ma uprawnień decyzyjnych, ale może przedkładać wnioski odpowiedniemu komitetowi stowarzyszenia lub organom z wyższego szczebla dialogu politycznego,
- M. mając na uwadze, że w wyniku reformy instrumentów finansowych w zakresie pomocy zewnętrznej Parlament uzyskał prawo do prowadzenia demokratycznej kontroli odpowiednich dokumentów strategicznych, będąc zarazem jednym z organów władzy budżetowej,
- N. mając na uwadze, że prawa kobiet i dzieci stanowią niezbywalną, integralną i nieodłączną część powszechnych praw człowieka, zgodnie z deklaracją pekińską i platformą działania z 1995 r.,

A. Zwiększenie spójności dialogów i konsultacji dotyczących praw człowieka

1. podkreśla, że propagowanie praw człowieka jest głównym elementem prowadzenia polityki zewnętrznej UE; apeluje do Rady i Komisji o systematyczne włączanie problematyki praw człowieka do programu dialogu politycznego UE z państwami trzecimi oraz coraz częstsze włączanie praw człowieka do wszystkich dziedzin polityki zewnętrznej UE, z uwzględnieniem zewnętrznych aspektów polityki wewnętrznej UE, a także nalega na stosowanie wszystkich dostępnych instrumentów w celu osiągnięcia tych celów;
2. jest zdania, że kwestie dotyczące praw człowieka powinny znaleźć się na najwyższym szczeblu politycznym w celu przykładania większej wagi politycznej do problematyki praw człowieka; przypomina, że popieranie i obrona praw człowieka w krajach trzecich nie powinny zależeć od aliansów geopolitycznych i geostrategicznych; podkreśla, że przy prowadzeniu dialogu w sprawach politycznych, gospodarczych i handlowych należy traktować przestrzeganie praw człowieka jako podstawowy warunek uprzywilejowanych stosunków strategicznych z Unią Europejską;
3. wzywa Radę do pełnego stosowania powyższych wytycznych UE dotyczących dialogów na temat praw człowieka;
4. wyraża poparcie dla wniosków pierwszego przeglądu wdrażania wytycznych UE w sprawie obrońców praw człowieka, które wskazują, że należałoby systematycznie włączać sytuację, w jakiej znajdują się obrońcy praw człowieka i środowisko ich działań w zakres politycznych negocjacji UE z krajami trzecimi, w tym negocjacji dwustronnych prowadzonych przez państwa członkowskie UE;
5. z zadowoleniem przyjmuje niedawno przyjętą decyzję Rady dotyczącą sporządzenia projektu wytycznych w sprawie praw dziecka, który ma zostać opracowany w czasie przewodnictwa Portugalii w UE w 2007 r., w tym kontekście podkreśla, że należy przestrzegać tego, aby wytyczne te miały charakter komplementarny wobec obowiązujących wytycznych w sprawie dzieci w konfliktach zbrojnych; podkreśla także potrzebę uwzględniania zobowiązań paryskich z dnia 6 lutego 2007 r. do ochrony dzieci przed ich bezprawnym werbowaniem do sił zbrojnych lub ich wykorzystywaniem przez siły zbrojne lub grupy zbrojne;
6. ponownie wzywa Radę do systematycznego pełnego stosowania klauzuli dotyczącej praw człowieka i demokracji we wszystkich umowach i stosunkach UE z państwami trzecimi; ponawia apel o ustanowienie przejrzystej procedury oceny sytuacji praw człowieka i stosowania klauzuli dotyczącej praw człowieka; wzywa o systematyczne branie pod uwagę wniosków z tych ocen w prowadzonych z państwami trzecimi dialogach dotyczących praw człowieka i odwrotnie;
7. zaznacza, że głównym celem dialogu i konsultacji jest zachęcanie do utrwalania demokracji, państwa prawa, dobrego rządzenia, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności w państwach trzecich, przy czym chodzi nie tylko o prawa obywatelskie i polityczne, ale także społeczne, środowiskowe, gospodarcze i kulturalne; podkreśla, że do tych celów będzie się dążyć zgodnie z ogólnymi zasadami ustanowionymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka oraz wszelkimi innymi uniwersalnymi instrumentami praw człowieka przyjętymi przez Organizację Narodów Zjednoczonych, przy uwzględnieniu Milenijnych Celów Rozwoju;

Czwartek, 6 września 2007 r.

8. stwierdza, że prowadzenie z danym krajem dialogu lub konsultacji dotyczących praw człowieka powinno prowadzić do systematycznego włączania praw człowieka do wszystkich sfer współpracy UE z tym krajem oraz że dialog oraz konsultacje nie powinny stanowić celu samego w sobie;

9. z zadowoleniem przyjmuje działania Rady mające na celu wprowadzenie spójności do dialogu dotyczącego praw człowieka przy pomocy powyższych wytycznych UE dotyczących dialogu w sprawie praw człowieka; stwierdza, że elastyczność i pragmatyzm wymagane dla zapewnienia skuteczności dialogu i konsultacji nie mogą szkodzić spójności, bez której uczestnicy dialogów będą z nich dobierać tylko interesujące ich elementy;

10. zwraca uwagę, że istnieje wiele rodzajów dialogów i konsultacji, a każdy z nich ma inną strukturę, formę, częstotliwość i metodologię, co powoduje brak przejrzystości i zrozumiałości działań UE w tej dziedzinie; wyraża ubolewanie z powodu braku informacji o programach, celach, punktach odniesienia lub wynikach dialogów opartych na umowach, dialogów ad hoc, dialogów z krajami zajmującymi podobne stanowisko lub dialogów politycznych obejmujących prawa człowieka; zwraca uwagę, że ani Rada, ani Komisja nie opracowały metod organizowania i systematyzowania tych dialogów, co uniemożliwia całościowy ogląd rezultatów; wzywa Komisję i Radę do metodologicznego i tematycznego usystematyzowania prowadzonych z państwami trzecimi dialogów na temat praw człowieka, aby możliwa była obiektywna ocena i monitorowanie sytuacji w dziedzinie praw człowieka, dokonanych postępów itd.;

Zwiększona spójność międzyinstytucjonalna

11. uważa za istotne znalezienie sposobów ulepszenia koordynacji między poszczególnymi instytucjami UE (Radą, Komisją i Parlamentem) dzięki ustanowieniu międzyinstytucjonalnych rozmów trójstronnych w sprawie dialogu politycznego oraz dialogów i konsultacji dotyczących praw człowieka, a także wzywa do zbadania możliwości poprawy komunikacji wewnętrznej w tych instytucjach;

12. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę grupy roboczej Rady ds. praw człowieka, w ramach której wszystkie dotyczące praw człowieka dialogi UE mają być poddawane okresowym przeglądom w celu zachowania całościowej wizji, dzięki odbywającym się dwa razy do roku debatom opartym na zaktualizowanych ramach ogólnych oraz na harmonogramie toczących się dialogów i konsultacji dotyczących praw człowieka; wzywa do rzeczywistego przeprowadzenia przeglądu i rutynowego przekazywania informacji pozostałym grupom roboczym Rady, Komisji i jej delegacjom w państwach trzecich oraz Parlamentowi, w ramach wyżej wspomnianych międzyinstytucjonalnych rozmów trójstronnych;

Zalecenia dla Rady

13. wzywa Radę do wykonania mandatu grupy roboczej ds. praw człowieka w celu zapewnienia spójności między dialogami i innymi opracowanymi przez UE mechanizmami wspierania praw człowieka w danych krajach (niezależnie od tego, czy dialogi te są wynikiem pracy w organach międzynarodowych, czy obowiązków określonych w instrumentach samej UE);

14. ponownie wzywa Radę do rozważenia wyposażenia grupy roboczej w przedstawicieli, którzy mieliby siedzibę w Brukseli, oraz ściślejszej współpracy z właściwą komisją Parlamentu; wyraża przekonanie, że dałoby to więcej czasu na posiedzenia i zapewniło lepszą koordynację, a w związku z tym prawdopodobnie także ściślejszy nadzór nad polityką UE w dziedzinie praw człowieka w ogólności oraz nad dialogami i konsultacjami w dziedzinie praw człowieka w szczególności, jak również włączenie praw człowieka do głównego nurtu w celu zapewnienia spójności polityce UE;

15. wzywa Radę do wzmocnienia roli Wydziału Praw Człowieka w Sekretariacie Generalnym poprzez umożliwienie mu udziału w prowadzeniu dialogów politycznych, w tym dialogów opartych na umowach o współpracy będących w gestii Komisji, i do ustanowienia w Wydziale Praw Człowieka stałego systemu koordynacji każdego zorganizowanego dialogu dotyczącego praw człowieka, w celu zapewnienia innowacyjności tematyki dialogu, wyboru odpowiednich uczestników oraz ciągłości, aby taka koordynacja mogła przyczynić się do stworzenia dwustronnych sieci organizacji, instytucji i pracowników akademickich z Europy i danego kraju oraz zapewnić konieczne włączanie praw człowieka i demokracji we wszystkie

Czwartek, 6 września 2007 r.

dziedziny polityki UE, szczególnie po reformach instrumentów finansowych dotyczących pomocy zewnętrznej WE; w związku z tym wzywa do podjęcia kroków koniecznych, aby umożliwić wydziałowi wykonanie powyższych zadań, w tym do zwiększenia środków finansowych i liczby personelu;

16. wzywa Radę do zwiększenia spójności między dwustronnymi dialogami praw człowieka prowadzonymi przez poszczególne państwa członkowskie i przez UE oraz do zwiększenia roli grupy roboczej ds. praw człowieka (COHOM) w koordynacji działań ambasad państw członkowskich z działaniami delegacji Komisji;

Zalecenia dla Komisji

17. wzywa Komisję i Radę, żeby w każdym krajowym dokumencie strategicznym i innych dokumentach strategicznych zamieszczała szczególną strategię dotyczącą praw człowieka i demokracji oraz do stosowania jej jako ram dialogu politycznego;

18. ponownie wzywa Komisję, aby zapewniła, że wśród personelu pracującego każdorazowo w każdej delegacji Komisji w państwie trzecim będzie urzędnik odpowiedzialny za dialog dotyczący praw człowieka, i zwraca się do Komisji o zadbanie o to, by osoby zajmujące takie stanowisko były obecne podczas prowadzenia wszelkich form dialogu politycznego, oraz domaga się przyjęcia środków niezbędnych do wywiązania się z tego zadania przez Komisję, łącznie ze zwiększeniem jej zasobów finansowych i ludzkich;

19. wzywa Komisję do zapewnienia spójności między misjami obserwacji wyborów (zwłaszcza jeżeli chodzi o strategię powyborczą) a procesem dialogów i konsultacji w dziedzinie praw człowieka; wzywa Komisję do opracowania wraz z Parlamentem Europejskim i państwami trzecimi powyborczego protokołu na potrzeby monitorowania i wspierania procesu demokratyzacji, co obejmuje zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego na wszystkich szczeblach, we wdrażaniu zaleceń powyborczych;

20. wzywa Komisję do stosowania i wykorzystywania wyników dialogów i konsultacji dotyczących praw człowieka w opracowywaniu wieloletnich strategii, na których opiera się wdrażanie projektów prowadzonych w ramach europejskiego instrumentu na rzecz demokracji i praw człowieka (EIDHR) ustanowionego na mocy rozporządzenia (WE) nr 1889/2006 oraz wzywa do systematycznego łączenia obu tych instrumentów;

21. wzywa Komisję i Radę do włączania wyników dialogów i konsultacji dotyczących praw człowieka do głównego nurtu projektów i programów dotyczących w szczególności pomocy rozwojowej oraz współpracy technicznej, handlowej i finansowej;

Zwiększanie spójności z innymi państwami i organizacjami międzynarodowymi

22. z zadowoleniem przyjmuje warunek Rady, by prowadzenie dialogów i dwustronnych konsultacji dotyczących praw człowieka nie skutkowało zmniejszeniem międzynarodowych nacisków wywieranych przez UE w przypadku łamania praw człowieka w danym kraju, i zaznacza, że istotne jest, aby dialog był poparty odpowiednimi naciskami dyplomatycznymi i politycznymi na każdym szczeblu, w szczególności w Organizacji Narodów Zjednoczonych i w Radzie Praw Człowieka;

23. wzywa Radę i Komisję do analizowania, wspierania i koordynacji ustalania punktów odniesienia prowadzonego przez UE dialogu dotyczącego praw człowieka z działaniami innych donatorów i organizacji międzynarodowych, ze szczególnym uwzględnieniem istniejących mechanizmów ONZ (sprawozdania specjalnych sprawozdawców, komisje ekspertów, Sekretarz Generalny, Rada Praw Człowieka, wysoki komisarz ds. praw człowieka itd.); jest zdania, że Rada i Komisja w ogólnym podejściu do poruszania kwestii praw człowieka w kontekście dialogu politycznego powinny systematycznie powoływać się na zobowiązania przyjęte przez państwa zasiadające w Radzie Praw Człowieka ONZ na wyborach członków tego gremium;

24. zaleca wprowadzenie odpowiednich ustaleń umożliwiających uzgadniania wskaźników i celów z pozostałymi państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi prowadzącymi dialog dotyczący praw człowieka z tym samym krajem lub grupą krajów, a także zaleca wzorowanie takich ustaleń na procesie berneńskim, ustanowionym przez Szwajcarię do stosunków z Chinami, i powołanie w tym celu nieoficjalnych forów, umożliwiających wymianę informacji i dobrych wzorców;

Czwartek, 6 września 2007 r.

B. Zwiększenie przejrzystości i rozgłosu nadawanego dialogom i konsultacjom dotyczącym praw człowieka

25. uważa, że dialog i konsultacje dotyczące praw człowieka powinny być prowadzone w sposób bardziej przejrzysty i skoordynowany, oraz wzywa do zabiegania o odpowiednie środki dla osiągnięcia tego celu bez narażania na szwank skuteczności dialogu;

26. rozumie potrzebę zachowania pewnego stopnia poufności dialogów i konsultacji i wzywa do pozytywnej reakcji na wnioski o utworzenie we współpracy z Parlamentem systemu, w którym wybrani posłowie do Parlamentu Europejskiego mogliby otrzymywać informacje o poufnych działaniach związanych z dialogiem dotyczącym praw człowieka i pokrewnymi procedurami; raz jeszcze proponuje, aby taki system był wzorowany na kryteriach już ustanowionych w porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 20 listopada 2002 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim a Radą dotyczącym dostępu przez Parlament Europejski do wrażliwych informacji posiadanych przez Radę w obszarze polityki zagranicznej i bezpieczeństwa⁽¹⁾;

27. wzywa Radę do zadbania, aby ustalenie konkretnych celów, które powinna osiągnąć UE przez podjęcie dialogu z danym krajem, lub określenie kryteriów analizy postępów pod kątem ustalonych punktów odniesienia oraz kryteriów dotyczących ewentualnej strategii wycofania się, było ostatnim etapem procedury konsultacji ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, w szczególności z Parlamentem i organizacjami pozarządowymi;

28. wyraża przekonanie, że w przypadku każdego dialogu i każdej konsultacji należy ustalić konkretne cele, korzystając w tym celu z dokumentów opracowanych przez Radę, państwa członkowskie, Komisję i Parlament, jak również ze sprawozdań międzynarodowych i lokalnych organizacji praw człowieka, w celu sprecyzowania celów dialogu lub konsultacji dotyczących praw człowieka z krajem trzecim, wzywa ponadto do przeanalizowania kierunków działania najważniejszych dla osiągnięcia konkretnych rezultatów; wyraża przekonanie, że każdy dialog powinien być podporządkowany konkretnym celom i prowadzony być prowadzony w sposób zapewniający skuteczną realizację tych celów;

29. twierdzi, że cele dialogu i konsultacji powinny opierać się na zasadzie, iż prawa człowieka są uniwersalne, niepodzielne i współzależne, i zaleca, aby ustalone kryteria obejmowały nie tylko prawa obywatelskie i polityczne, ale także prawa gospodarcze, społeczne, środowiskowe i kulturalne;

30. podkreśla potrzebę wysyłania delegacji unijnej trojki z udziałem ekspertów wysokiego szczebla do kraju będącego przedmiotem zainteresowania w celu ewentualnego rozpoczęcia dialogu dotyczącego praw człowieka, a następnie przedstawienia sprawozdania delegacji grupie roboczej ds. praw człowieka (COHOM) i Parlamentowi;

31. wzywa Radę do ustalenia jasnych kryteriów rozpoczęcia, wstrzymania lub zakończenia dialogu lub konsultacji do przeprowadzenia oceny wpływu przed podaniem przyczyn rozpoczęcia lub wstrzymania (uwzględniającej spodziewany okres wstrzymania i kroki, które należy podjąć w celu ponownego rozpoczęcia dialogu lub konsultacji) oraz do zadbania, aby delegacja przedmiotowego kraju nie sądziła, że UE postrzega dialog jako cel sam w sobie, który należy podtrzymywać za wszelką cenę;

32. zwraca się do Komisji o rozważenie w przypadkach, gdy kraj trzeci odmawia nawiązania bądź kontynuacji dialogu lub konsultacji dotyczących praw człowieka, specyficznych działań na rzecz praw człowieka i demokracji, w szczególności poprzez wsparcie społeczeństwa obywatelskiego;

33. wzywa Radę i Komisję do publikowania programów dialogu i konsultacji wystarczająco wcześniej z korzyścią dla wszystkich zainteresowanych stron, zwłaszcza Parlamentu i organizacji pozarządowych, tak aby zapewnić im możliwość wniesienia do nich swojego wkładu;

34. wyraża przekonanie, że w interesie skuteczności dobór tematów uwzględnianych w harmonogramach dialogów i konsultacji powinien być bardziej zdecydowany i zasadniczy, a w ich formułowanie powinny się angażować obie strony; przypomina Komisji i Radzie, że rozwój dialogu i konsultacji opiera się na wzajemności i odbywa się w zastosowaniu zasady wzajemnego poszanowania;

35. wzywa Radę i Komisję do wywierania nacisków na władze państw trzecich, aby umożliwiły udział w dialogu przedstawicieli ministerstw i innych instytucji publicznych, których dotyczą tematy uwzględnione w harmonogramie dialogu i konsultacji w sprawie praw człowieka;

⁽¹⁾ Dz.U. C 298 z 30.11.2002, str. 1.

Czwartek, 6 września 2007 r.

36. wzywa Radę i Komisję, aby z udziałem Parlamentu i organizacji pozarządowych opracowały wskaźniki dotyczące każdego podanego celu/punktu odniesienia; uważa, że takie wskaźniki muszą być realistyczne i mieć na celu osiągnięcie praktycznych wyników, które można wspierać przy pomocy innych narzędzi polityki zagranicznej UE; jest głęboko przekonany, że istotne jest uznanie, iż wyniki dialogów należałoby oceniać w perspektywie długoterminowej;
37. odnotowuje wysiłki Rady podejmowane w celu zharmonizowania kluczowych dziedzin spraw w odniesieniu do dialogów dotyczących praw człowieka, tak aby te dziedziny spraw mogły posłużyć za podstawę ustanowienia punktów odniesienia dla mierzenia postępu, co ma na celu wzmocnienie spójności i zbieżności dialogów dotyczących praw człowieka i wszystkich środków polityki UE w zakresie praw człowieka;
38. wzywa Radę i Komisję do publikowania celów i punktów odniesienia określonych podczas dialogów i konsultacji, aby umożliwić ich analizę nie tylko przez instytucje organizujące dialog, ale także przez podmioty rządowe lub pozarządowe, które w nim nie uczestniczą, zapewniając w ten sposób możliwość publicznego rozliczenia UE z wyników i przebiegu dialogów;
39. podkreśla potrzebę ustanowienia skutecznych mechanizmów kontynuacji, umożliwiających zajęcie się kwestiami poruszonymi w dialogach i w zaleceniach końcowych; wzywa Radę i Komisję do podejmowania działań wynikających z dialogów poprzez planowanie i wdrażanie programów i projektów mających na celu poprawę sytuacji praw człowieka w terenie;
40. wzywa Radę i Komisję do publikowania wniosków z dialogu i konsultacji lub przynajmniej ich streszczenia, jeżeli dla dobra skuteczności pewne procedury powinny być traktowane jako poufne;
41. wyraża przekonanie, że po zakończeniu każdej rundy dialogu albo konsultacji w celu zapewnienia lepszych skutków i większej spójności należy wydawać wspólne publiczne komunikaty zobowiązujące obydwu partnerów;
42. wzywa Radę i Komisję do zwiększenia przejrzystości i większego eksponowania, a przez to do ulepszenia komunikatów UE dotyczących działań w dziedzinie praw człowieka oraz do rozszerzenia w tym kontekście zakresu informacji na temat prac grupy roboczej ds. praw człowieka (COHOM), które można znaleźć na stronie internetowej Unii Europejskiej;
43. wzywa Komisję i Radę do zapewnienia aktywnego udziału społeczeństwa obywatelskiego w różnych fazach przygotowań, kontynuacji i oceny dialogów dotyczących praw człowieka; w tym względzie popiera decyzję Rady o włączeniu obrońców praw człowieka w przygotowanie posiedzeń w ramach dialogu i o zasięgnięciu opinii miejscowych obrońców praw człowieka i organizacji pozarządowych przy ustalaniu priorytetów w zakresie praw człowieka w kontekście dialogów politycznych; zaleca, aby seminaria ekspertów, rozwiązywanie stosowane w zorganizowanych dialogach, organizowano także dla pozostałych form i rodzajów dialogów;
44. zwraca się do Rady i do Komisji o propagowanie współpracy z obrońcami praw człowieka kraju, którego dotyczy dialog lub konsultacje w zakresie praw człowieka, w celu przyznania im miejsca i głosu w ramach prowadzonego dialogu lub konsultacji, zgodnie z wytycznymi Rady oraz w następstwie kampanii na rzecz kobiet-obrończyni praw człowieka;
45. podkreśla, że jeżeli ma być zagwarantowana wolność wypowiedzi organizacji pozarządowych uczestniczących w dialogu, to nie powinny być one wybierane przez władze danego kraju;
46. wzywa Komisję do zapewnienia, w ramach europejskiej inicjatywy na rzecz demokracji i praw człowieka (EIDHR), finansowania kosztów udziału w seminariach ekspertów przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, w tym organizacji pozarządowych;

C. Zwiększenie roli Parlamentu Europejskiego

47. wzywa Radę do przeprowadzania i przekazywania Parlamentowi i jego właściwej komisji broszur o prawach człowieka dotyczących krajów trzecich, a także półrocznych ocen każdego dialogu i każdej konsultacji; wzywa Radę do objaśnienia oceny poprzez wytłumaczenie sposobu stosowania punktów odniesienia, ustalenia terminów ich osiągnięcia oraz kładzenia nacisku raczej na tendencje, a nie na pojedyncze rezultaty; podkreśla, że jeżeli informacja taka zawierałaby materiały poufne, należy przekazać ją Parlamentowi zgodnie z procedurą, o której mowa w ustępie 26 niniejszej rezolucji;

Czwartek, 6 września 2007 r.

48. wzywa Radę do przekazywania Parlamentowi okresowych ocen sytuacji praw człowieka w krajach trzecich oraz do regularnego informowania o sytuacji dotyczącej dialogu politycznego w zakresie praw człowieka z państwami trzecimi lub regionami, w tym ich harmonogramu i poruszanych w negocjacjach zagadnień, a w razie, gdyby informacje te zawierały elementy o charakterze poufnym, wyraża zgodę na to, aby przekazywanie ich Parlamentowi odbywało się w ramach systemu, o którym mowa w ustępie 26 niniejszej rezolucji;
49. wzywa Radę i Komisję, aby rutynowo po każdej rundzie dialogu lub konsultacji organizowały sesję konsultacyjną i sprawozdanie z udziałem posłów do Parlamentu, i ponownie wzywa, aby Parlament uczestniczył w decyzjach dotyczących kontynuowania lub zawieszenia dialogu;
50. zaznacza, że istnieje potrzeba, aby Parlament uczestniczył w podejmowaniu decyzji o rozpoczęciu nowego dialogu oraz otrzymywał pełne informacje potrzebne w tym celu, oraz wzywa do uwzględniania opinii Parlamentu co do mandatu, celów, formy, procedur itp. planowanego dialogu;
51. apeluje do Rady i Komisji o umożliwienie posłom do PE udziału w seminariach ekspertów odbywających się w związku z dialogami zorganizowanymi;
52. wzywa Radę i Komisję do nalegania, by posłowie do parlamentu krajowego danego państwa trzeciego mogli uczestniczyć w oficjalnym dialogu, oraz wyraża przekonanie, że podniosłoby to legitymizację samego dialogu i sprawiło, że posłowie do Parlamentu Europejskiego chętniej braliby w nim udział;
53. uważa za istotne zwiększenie roli zgromadzeń i delegacji międzyparlamentarnych w dialogach dotyczących praw człowieka;
54. zaleca pełne stosowanie szczegółowych wytycznych dotyczących praw człowieka i działań na rzecz demokracji posłów Parlamentu Europejskiego udających się z misją do państw trzecich; wzywa także do rutynowego prowadzenia spotkań informacyjnych z członkami stałych delegacji parlamentarnych i delegacji *ad hoc* w sprawie dialogu dotyczącego praw człowieka prowadzonego z danymi państwami trzecimi, aby zmniejszyć liczbę przypadków braku spójności między instytucjami i zwiększyć wpływ negocjacji; wyraża przekonanie, że posłowie do PE powinni być zapraszani do udziału w wizytach w terenie organizowanych w związku z niektórymi dialogami oficjalnymi;

D. Funkcjonowanie różnych form dialogów i konsultacji dotyczących praw człowieka

1. Dialogi zorganizowane

— *Dialog zorganizowany z Chinami*

55. podkreśla potrzebę znacznego umocnienia i usprawnienia dialogu między UE a Chinami w kwestiach praw człowieka oraz podkreśla, że sytuacja praw człowieka w Chinach nadal budzi poważne zaniepokojenie;
56. jest zdania, że tematy będące tematem dyskusji w kolejnych rundach dialogu z Chinami (takie jak ratyfikacja Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych ONZ, reforma systemu sądownictwa karnego wraz z karą śmierci i systemem reedukacji poprzez pracę, wolność słowa, w szczególności w internecie, wolność mediów, wolność sumienia, wyznania i przekonań, sytuacja mniejszości w Tybecie, Xinjiangu i Mongolii, uwolnienie więźniów uwięzionych w wyniku wydarzeń na placu Tiananmen, prawa pracownicze i inne) należy stale podnosić w kontekście dialogu, szczególnie w odniesieniu do stosowania zaleceń wynikających z poprzednich dialogów i seminariów w kwestiach prawnych; wzywa w tym celu Komisję do rozważenia wydłużenia czasu trwania dialogu i przeznaczenia więcej czasu na dyskusję nad podnoszonymi tematami;
57. zachęca Chiny i Unię Europejską do mnożenia okazji do wzajemnej wymiany informacji i strategii dotyczących ochrony i propagowania praw człowieka; uważa, że w Chinach pojawiają się obecnie coraz częściej żądania demokracji i praw człowieka ze strony samego społeczeństwa chińskiego i podkreśla, że poczyniono niewielkie postępy w niektórych dziedzinach, ale trudno jest dokładnie stwierdzić, jaki wpływ na zaistniałe zmiany miał dialog UE-Chiny dotyczący praw człowieka; podkreśla potrzebę przekształcenia dialogu, tak aby uczynić go bardziej nastawionym na wyniki, i skupienia na wykonaniu zobowiązań Chin wynikających z prawa międzynarodowego;

Czwartek, 6 września 2007 r.

58. podkreśla, że Rada potrzebuje określenia i skorzystania ze szczególnych wskaźników dla każdego z ośmiu szerszych punktów odniesienia, żeby dokonywać pomiaru i oceny postępów;

59. zaleca, aby dialogu dotyczącego praw człowieka nie traktować jako sprawy niezależnej od reszty stosunków chińsko-europejskich; w tym celu apeluje, aby Komisja zagwarantowała, że stosunki handlowe z Chinami będą powiązane z reformami w dziedzinie praw człowieka, i w związku z tym wzywa Radę do przeprowadzenia kompleksowej oceny sytuacji praw człowieka przed podpisaniem jakiegokolwiek nowej umowy ramowej o partnerstwie i współpracy;

60. wyraża ubolewanie, że seminarium ekspertów, które miało odbyć się w Berlinie w dniu 10 maja 2007 r., zostało odłożone, ponieważ władze chińskie nie zgodziły się na udział dwóch niezależnych organizacji pozarządowych zaproszonych przez UE; wyraża zadowolenie z powodu konsekwencji niemieckiej prezydencji Rady oraz Komisji, żądających umożliwienia wspomnianym przedstawicielom pełnego udziału w seminarium, ponieważ obecność organizacji pozarządowych i innych organizacji społeczeństwa obywatelskiego powinna być traktowana jako ważne źródło informacji dla wszystkich stron zaangażowanych w dialog;

— *Zorganizowany dialog z Iranem*

61. wyraża poważne zaniepokojenie w związku z faktem, że dialog z Iranem w kwestiach praw człowieka został przerwany w 2004 r. z powodu braku współpracy ze strony Iranu; ubolewa, że zdaniem Rady nie dokonano żadnego postępu i wzywa Radę do przedłożenia Parlamentowi sprawozdania w sprawie oceny dialogu dotyczącego praw człowieka i dalszych kroków, jakie można podjąć w odniesieniu do propagowania demokracji i praw człowieka w Iranie;

62. zachęca Komisję do dalszego finansowania projektów mających na celu wspieranie dobrego rządzenia, w tym ochrony obrońców praw człowieka, reformy wymiaru sprawiedliwości i programów edukacyjnych dla dzieci i kobiet; w tym samym duchu apeluje do Komisji o wdrożenie wszystkich działań wymaganych w ramach europejskiej inicjatywy na rzecz demokracji i praw człowieka (EIDHR), służących propagowaniu kontaktów i współpracy z irańskim społeczeństwem obywatelskim oraz dalszemu wspieraniu demokracji i praw człowieka, ze zwróceniem szczególnej uwagi na ochronę i propagowanie praw człowieka w odniesieniu do kobiet i dzieci;

2. *Konsultacje z Rosją*

63. zwraca uwagę na kontynuowanie konsultacji UE z Rosją w zakresie praw człowieka; popiera cel Rady, jakim jest przekształcenie tych konsultacji w szczery i autentyczny dialog UE-Rosja dotyczący praw człowieka, oraz wzywa do zaangażowania w ten proces Parlamentu Europejskiego oraz europejskich i rosyjskich organizacji pozarządowych; w związku z tym wzywa do konsultowania się z organizacjami pozarządowymi podczas prac przygotowawczych do tych konsultacji w celu oceny dokonanych postępów oraz stwierdzenia konkretnych rezultatów osiągniętych na miejscu;

64. wzywa Radę i Komisję, aby zwróciły się o udział w konsultacjach urzędników tych rosyjskich ministerstw, których zakres działania wiąże się z tematyką uwzględnioną w programie, aby nalegały na zorganizowanie konsultacji także w Moskwie i w regionach oraz zwróciły się o udział swoich rosyjskich odpowiedników w publicznym spotkaniu z organizacjami pozarządowymi;

65. wyraża ubolewanie w związku z faktem, że po zakończeniu konsultacji partner rosyjski na ogół wydaje swój własny oddzielny komunikat, i ponawia wezwanie, aby komunikaty były sporządzane wspólnie przez obie delegacje;

66. wzywa Komisję do zapewnienia lepszej komunikacji z niezależnym rosyjskim społeczeństwem obywatelskim i do wsparcia jego zdolności działania w skrajnie ograniczonych ramach, które dopuszcza rosyjskie prawo, poprzez zaangażowanie wszystkich rosyjskich regionów oraz zorganizowanie rotacyjnego systemu uczestnictwa organizacji pozarządowych;

67. raz jeszcze podkreśla potrzebę powiązania konsultacji w sprawie przestrzegania praw człowieka z pozostałymi zagadnieniami z zakresu stosunków rosyjsko-europejskich; wzywa do włączenia konsultacji do pozostałych dialogów, negocjacji i dokumentów politycznych wynikających ze stosunków UE-Rosja i podkreśla, że urzeczywistnianie praw człowieka w Rosji ma zasadnicze znaczenie, szczególnie w czterech „wspólnych obszarach” współpracy lub w przyszłej umowie o partnerstwie i współpracy, i jest przekonany, że nie można budować wspólnej przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, jeżeli kwestie praw człowieka, w tym mechanizm konsultacyjny, nie stanowią zasadniczego elementu przedsięwzięcia;

Czwartek, 6 września 2007 r.

68. apeluje do Rady i do Komisji o określenie konkretnych obowiązków i ustanowienie skuteczniejszych mechanizmów monitorowania oraz kontroli następczej wykonywania podjętych przez Rosję zobowiązań, jako uzupełnienie klauzuli dotyczącej praw człowieka, w celu osiągnięcia rzeczywistej poprawy w budzącej zaniepokojenie sytuacji praw człowieka w Rosji, przykładowo chodzi o wolność zrzeszania się, wolność słowa i wolności prasy i środków przekazu; nalega, aby postępować według zaleceń i wniosków przedstawionych przez instytucje międzynarodowe i regionalne oraz ocen dokonanych przez organizacje pozarządowe dotyczących podstawowych konwencji międzynarodowych dotyczących praw człowieka, których Rosja jest sygnatariuszem;

3. Dialogi oparte na umowach

— Dialogi oparte na umowie z Kotonu

69. podkreśla potrzebę systematycznego podejmowania kwestii praw człowieka i demokracji w dialogu politycznym, o którym mowa w art. 8 umowy z Kotonu; wskazuje w tym miejscu, że istnieje potrzeba ustanowienia jasnego i przejrzystego mechanizmu i punktów odniesienia dla dialogu politycznego prowadzonego na podstawie art. 8 tej umowy; wyraża swoje zaniepokojenie faktem, że w braku takiego mechanizmu realne jest niebezpieczeństwo omijania w przypadku łamania praw człowieka art. 96;

70. wzywa Radę i Komisję do przestrzegania zobowiązań z art. 8 (w sprawie dialogu politycznego), art. 9 (w sprawie praw człowieka, demokratycznych zasad i rządów prawa oraz dobrego rządzenia) oraz art. 96 i 97 (w sprawie konsultacji) umowy z Kotonu; wzywa do udziału społeczeństwa obywatelskiego w dialogach prowadzonych na mocy art. 8, a także do nieformalnego udziału społeczeństwa obywatelskiego w przygotowywaniu konsultacji na mocy art. 96, co powinno doprowadzić do poprawy przejrzystości i kontroli demokratycznej;

71. wzywa Komisję do przedstawienia Parlamentowi i Wspólnemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu AKP-UE sprawozdania wskazującego jasny i przejrzysty mechanizm w celu umożliwienia oceny pozytywnych wyników i wad dialogu politycznego z krajami AKP;

72. zwraca uwagę na pozytywne wyniki procesu konsultacji na podstawie art. 96 umowy z Kotonu, które są po części spowodowane jego zinstytucjonalizowanym i przejrzystym charakterem, a także jego bezpośrednim związkiem z pomocą UE na rzecz rozwoju, i zauważa, że są one szczególnie widoczne przy podejmowaniu konstruktywnych kroków mających pomóc krajom AKP w przestrzeganiu norm demokratycznych i praw człowieka; ponawia wezwanie do wykorzystywania tego przykładu także w innych dialogach;

— Dialogi z Azją Środkową

73. z zadowoleniem przyjmuje nasilenie dialogu politycznego z krajami Azji Środkowej — Kazachstanem, Kirgistanem, Tadżykistanem, Turkmenistanem i Uzbekistanem — oraz wzywa Komisję do zapewnienia, że kwestie praw socjalnych i praw człowieka nie ustąpią miejsca interesom gospodarczym i finansowym krajów Azji Środkowej i Unii Europejskiej w dziedzinie energii, budownictwa i handlu;

74. z zadowoleniem przyjmuje projekt strategii UE-Azja Środkowa opracowany przez Radę Europejską w czerwcu 2007 r., który obejmuje strategię na rzecz praw człowieka i demokratyzacji, nadającą się do wykorzystania jako ramy dialogu politycznego;

75. wzywa Radę i Komisję do przyjęcia wszechstronnego i spójnego podejścia o charakterze krótko— i średnioterminowym do regionu Azji Środkowej jako całości, jak również oddzielnie do poszczególnych krajów, które obejmie wspomnianą wyżej strategię na rzecz praw człowieka i demokratyzacji;

76. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Rady skierowany do władz Uzbekistanu w sprawie przywrócenia regularnego dialogu dotyczącego praw człowieka oraz zauważa przeprowadzenie pierwszej rundy w Taszkencie w dniach 8-9 maja 2007 r., a także przeprowadzenie dwóch spotkań ekspertów w sprawie masakry w Andijan; uważa, że nawiązanie wspomnianego regularnego dialogu nie powinno stanowić samo w sobie wystarczającego uzasadnienia dla zniesienia sankcji;

77. zwraca się do Parlamentu o przyłączenie się do decyzji o nawiązaniu wspomnianego dialogu oraz o wzięcie pod uwagę pozostałych wniosków wymienionych w niniejszej rezolucji przy prowadzeniu tego dialogu;

78. zwraca się do Rady o ustalenie konkretnych wskaźników zorientowanych na osiągnięcie oczekiwanych celów dialogu z Uzbekistanem, ze zwróceniem szczególnej uwagi na sytuację obrońców praw człowieka;

Czwartek, 6 września 2007 r.

— *Dialogi oparte na umowie o partnerstwie i współpracy w ramach polityki sąsiedztwa*

79. wzywa Radę i Komisję do skorzystania z obecnej sytuacji wygaśnięcia umów o partnerstwie i współpracy zawartych z kilkoma krajami sąsiadującymi i prowadzenia rokowań w sprawie nowych umów w celu włączenia do przyszłych umów kwestii praw człowieka i skutecznego dialogu w ich sprawie, w tym mechanizmu monitoringu;

80. zaznacza, że głównym celem europejskiej polityki sąsiedztwa jest ustanowienie uprzywilejowanych stosunków ze wschodnimi i południowymi sąsiadami UE na podstawie wzajemnego przywiązania do wspólnych wartości, zwłaszcza w dziedzinie rządów prawa, dobrego rządzenia i przestrzegania praw człowieka; jest przekonany, że dialogi prowadzone przez UE mogą wywrzeć większy wpływ na reformy w krajach sąsiadujących objętych europejską polityką sąsiedztwa, uwzględniając istnienie podkomisji praw człowieka i wyniki dialogu prowadzonego w tej podkomisji; zaznacza, że w przypadku systemów niedemokratycznych lub poważnych naruszeń praw człowieka dialogowi dotyczącemu praw człowieka powinna towarzyszyć ostrzejsza reakcja, taka jak publiczna krytyka i inne odpowiednie środki;

81. apeluje do Komisji o stosowanie bardziej zrozumiałych sformułowań i o wprowadzanie konkretnych i wymiernych zobowiązań podjętych partnerów sąsiedztwa do planów działania i do mandatu podkomisji praw człowieka oraz podkreśla, że Rada i Komisja powinny dążyć do bardziej aktywnego udziału społeczeństwa obywatelskiego, zarówno w Europie, jak i krajach partnerskich sąsiedztwa, w przygotowywaniu i monitorowaniu planów działania w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa, jak również w stosowaniu klauzuli dotyczącej praw człowieka i klauzuli dotyczącej demokracji; z zadowoleniem przyjmuje przewidzianą w europejskim instrumencie na rzecz wspierania demokracji i praw człowieka na świecie możliwość finansowego wspierania przedsięwzięć mających na celu monitorowanie planów działania w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa;

82. zwraca się do Komisji o więcej starań na rzecz powoływania podkomisji praw człowieka dla wszystkich krajów objętych europejską polityką sąsiedztwa, które ich jeszcze nie posiadają, oraz do uaktywniania tych, które nie podjęły jeszcze działalności, żeby ustanowić skuteczną, dobrze funkcjonującą procedurę realizacji celów z zakresu praw człowieka i demokracji, określonych w planach działania;

83. odnotowuje rozpatrzenie kwestii praw człowieka przez podkomisje ds. wymiaru sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa powołane wspólnie z Ukrainą i Mołdawią; przypomina jednak, że ostatecznym celem jest ustanowienie samodzielnych podkomisji ds. praw człowieka dla wszystkich krajów objętych europejską polityką sąsiedztwa, w tym krajów południowego Kaukazu; zwraca uwagę na stałe pogarszanie się sytuacji praw człowieka w Azerbejdżanie i dlatego podkreśla szczególną potrzebę niezwłocznego powołania wraz z tym krajem podkomisji praw człowieka;

84. wzywa Komisję i Radę do zapewnienia rzetelnej współpracy między podkomisjami ds. praw człowieka i podkomisjami ds. wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, jako że wszystkie te zagadnienia ściśle wiążą się ze sobą; apeluje w tym względzie o informowanie Parlamentu o przygotowaniu i kontynuacji procesu w tej sprawie;

85. wzywa Radę i Komisję do rozpatrzenia możliwości stworzenia mechanizmu dialogu lub konsultacji dotyczących praw człowieka z Libią;

86. wzywa Radę do rozpatrzenia możliwości stworzenia mechanizmu dialogu w sprawie praw człowieka z Syrią w oczekiwaniu na podpisanie układu o stowarzyszeniu;

87. podkreśla potrzebę ustanowienia zinstytucjonalizowanej podkomisji praw człowieka w Izraelu, która zastąpi obecny mechanizm tymczasowy;

88. wzywa Radę do informowania i angażowania Europejsko-Śródziemnomorskiego Zgromadzenia Parlamentarnego oraz delegacji Parlamentu do komisji współpracy parlamentarnej, istniejących między UE i krajami sąsiedztwa na wschodzie;

— *Dialogi z Ameryką Łacińską*

89. wzywa Radę i Komisję do rozważenia wprowadzenia specjalnego mechanizmu monitorowania klauzuli dotyczącej praw człowieka w umowach UE z Ameryką Łacińską i Ameryką Środkową, na przykład poprzez uzupełnianie klauzul dotyczących praw człowieka operacyjnymi planami działań (podobnymi do planów działań w zakresie europejskiej polityki sąsiedztwa) i powołanie podkomisji praw człowieka, oraz podkreśla w tym względzie potrzebę wyczerpującego informowania odpowiednich wspólnych komisji i wspólnych rad o wynikach tych rozmów, tak aby w większym stopniu włączać prawa człowieka do politycznych dialogów UE z krajami tych regionów;

Czwartek, 6 września 2007 r.

90. z tego względu wzywa Komisję do dokonywania dorocznej oceny sytuacji praw człowieka w krajach Ameryki Łacińskiej na podstawie mających powstać planów działań i podkomisji ds. praw człowieka;

91. wzywa Radę i Komisję o zapewnienie udziału społeczeństwa obywatelskiego w dialogach dotyczących praw człowieka z odpowiednim udziałem sektora organizacji non-profit i uważa, że dialog z Meksykiem potrzebuje wsparcia i przeformułowania, i może on stanowić punkt odniesienia dla pozostałych krajów Ameryki Łacińskiej;

92. wzywa Komisję i Radę do włączenia praw człowieka do trwających negocjacji w sprawie układów o stowarzyszeniu ze Wspólnotą Andyjską, Ameryką Środkową i Mercosurem oraz o informowanie PE o postępach w tej dziedzinie;

93. apeluje do Rady o informowanie i angażowanie Zgromadzenia Parlamentarnego EU-Ameryka Łacińska w dialog i konsultacje dotyczące praw człowieka;

— *Dialogi oparte na umowach o handlu i współpracy*

94. zaznacza, że umowy o handlu i współpracy zawierane przez UE z krajami trzecimi stanowią, iż wspólne komisje powinny regularnie monitorować wdrażanie; zauważa, że w 2003 r. w ramach wspólnych komisji powołano próbnie wraz z Bangladeszem, Wietnamem i Laosem grupy robocze ds. praw człowieka, dobrego rządzenia, rządów prawa i reformy administracyjnej;

95. jest zdania, że Rada powinna inicjować te dialogi na podstawie tych samych kryteriów oraz że wyniki tych dialogów należy poddać pod dyskusję w ramach dialogu politycznego, tak aby poprawić spójność i konsekwentność polityki UE dotyczącej praw człowieka w stosunku do państw trzecich; zwraca się w tym względzie do Rady i Komisji o przedłożenie Parlamentowi sprawozdania z wyników tych dialogów;

96. ponownie apeluje, żeby klauzulą dotyczącą praw człowieka i demokracji objęto wszelkie nowe umowy między UE a krajami trzecimi, zarówno rozwiniętymi jak i rozwijającymi się, w tym umowy sektorowe, takie jak umowy z zakresu rybołówstwa, rolnictwa, przemysłu tekstylnego, handlu i pomocy technicznej lub finansowej, zgodnie ze wzorem umów zawartych z państwami AKP;

4. *Dialogi ad hoc*

97. apeluje do Rady, a w szczególności do unijnej trójki, o zastosowanie zaleceń zawartych w niniejszej rezolucji do wszystkich dialogów ad hoc dotyczących praw człowieka, w celu zagwarantowania, że będą one prowadzone w sposób bardziej przejrzysty i bardziej spójny z innymi dziedzinami polityki zewnętrznej UE, oraz o dostarczenie, przed rozpoczęciem takich dialogów i po ich zakończeniu, informacji pozostałym instytucjom, a w szczególności Parlamentowi i organizacjom pozarządowym;

98. wzywa Komisję do zastosowania zaleceń zawartych w niniejszym sprawozdaniu do dialogów prowadzonych w ramach zewnętrznego wymiaru obszaru wolności, bezpieczeństwa i wymiaru sprawiedliwości oraz, w interesie spójności międzyinstytucjonalnej, o informowanie innych instytucji, w szczególności Parlamentu, a także organizacji pozarządowych o rozwoju tych dialogów oraz o ich treści i wynikach;

5. *Dialogi z krajami zajmującymi podobne stanowisko (Kanada, Stany Zjednoczone, Japonia, Nowa Zelandia)*

99. wzywa Radę do zastosowania powyższych propozycji także do konsultacji unijnej trójki z partnerami o podobnych poglądach oraz do zwiększenia przejrzystości i spójności z innymi dziedzinami polityki UE, a także zaleca, żeby wykorzystywać te konsultacje dotyczące praw człowieka do poszukiwania synergii i dzielenia się z państwami o podobnych poglądach doświadczeniami w rozwiązywaniu problemów związanych z prawami człowieka;

100. z zadowoleniem przyjmuje działania służące informowaniu społeczeństwa obywatelskiego o programie tych dialogów i zwraca się do Rady o takie same działania w stosunku do Parlamentu; wzywa do ustanowienia formalnego sposobu regularnego powiadamiania Parlamentu o ich treści i wynikach;

6. *Dialogi polityczne z państwami trzecimi, obejmujące rozdział dotyczący praw człowieka*

101. wzywa Radę do zastosowania powyższych propozycji także do wszystkich dialogów politycznych z państwami trzecimi, zwłaszcza jeżeli chodzi o program i treść dialogu;

Czwartek, 6 września 2007 r.

102. wzywa działały Parlamentu do usprawnienia wewnętrznej koordynacji między organami parlamentarnymi dzięki dostarczaniu uaktualnionych informacji na temat sytuacji praw człowieka w państwach trzecich, a także wzywa do zapewnienia jednostce ds. praw człowieka Parlamentu Europejskiego większych środków finansowych i zasobów ludzkich w celu podjęcia temu zadaniu;

103. zwraca się do Rady i Komisji o włączanie do programu dialogów i konsultacji zaleceń i wniosków zawartych w rezolucjach Parlamentu, w szczególności w rezolucjach dotyczących praw człowieka, oraz w sprawozdaniach delegacji Parlamentu Europejskiego;

Prawa kobiet w dialogu i konsultacjach dotyczących praw człowieka

104. nalega, aby uznać prawa kobiet za integralną część praw człowieka i zwraca się do Komisji o wyraźne i systematyczne uwzględnianie propagowania i ochrony praw kobiet we wszystkich dialogach UE i konsultacjach z krajami trzecimi na temat praw człowieka; w związku z tym podkreśla konieczność wprowadzenia przejrzystego mechanizmu monitorowania klauzul dotyczących praw człowieka, w szczególności sposób ukierunkowanego na prawa kobiet, w zewnętrznych umowach UE i podjęcia niezbędnych działań w przypadku złamania tej klauzuli;

105. przypomina o znaczeniu społeczeństwa obywatelskiego, a zwłaszcza organizacji pozarządowych działających na rzecz wspierania praw kobiet i zaleca jego pełne włączenie do dialogów w tej dziedzinie między Unią Europejską a krajami trzecimi;

106. wzywa Radę i Komisję do wzmocnienia współdziałania inicjatyw z zakresu problematyki płci oraz inicjatyw społeczeństwa obywatelskiego z wykorzystaniem istniejących europejskich instrumentów z dziedziny praw człowieka, a także do zachęcania krajów trzecich do zapewnienia współpracy i koordynacji pracy wszystkich organów i mechanizmów z zakresu praw człowieka;

107. apeluje do Komisji o systematyczne monitorowanie ratyfikacji i wdrażania Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet i jej protokołu fakultatywnego w ramach dialogu na temat praw człowieka z krajami trzecimi i o regularne przedstawianie Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia sprawozdań na ten temat; wzywa Komisję i Radę do zapewnienia przestrzegania w tych krajach trzecich praw zagwarantowanych w konwencji, w celu zlikwidowania przepaści między istnieniem praw kobiet i ich rzeczywistym stosowaniem;

108. zaleca, aby Komisja przygotowała wykaz poszczególnych form dyskryminacji zgodnie z Konwencją w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet i paktami praw człowieka, a także metodami produkcyjnymi i procesowymi, jak zostało to określone w ramach Światowej Organizacji Handlu, w celu stworzenia bazy danych produktów i marek, których importu do UE można by ewentualnie zakazać;

109. nalega na wyraźne uwzględnienie praw kobiet w dialogach na temat praw człowieka, w szczególności zwalczania wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec kobiet i dziewcząt, w tym wszelkich form szkodliwych praktyk tradycyjnych czy zwyczajowych, takich jak okaleczanie narządów płciowych kobiet, przedwczesne lub przymusowe małżeństwa, handel ludźmi w jakimkolwiek celu, przemoc domowa, kobietobójstwo, wyzysk w miejscu pracy i wyzysk ekonomiczny;

110. nalega na wyraźne uwzględnienie praw kobiet i problematyki płci w zwalczaniu handlu ludźmi, a zwłaszcza handlu kobietami i dziećmi w celu wykorzystania seksualnego, wyzysku w pracy oraz pobierania organów;

111. podkreśla, że należy podjąć specjalne działania wspierające aktywniejszy udział kobiet w rynku pracy, w sprawach gospodarczych i społecznych, w życiu politycznym i podejmowaniu decyzji, a także w zapobieganiu konfliktom i rozwiązywaniu ich, procesach pokojowych i odbudowie; zaleca szeroki i zrównoważony pod względem płci udział posłów do Parlamentu Europejskiego w ocenach projektów na rzecz ochrony praw człowieka finansowanych przez WE oraz silniejsze zaangażowanie Parlamentu Europejskiego w dialogi na temat praw człowieka z krajami trzecimi;

112. wzywa Komisję do zapewnienia szkoleń w celu kształcenia pracowników i urzędników delegacji Komisji z zakresu praw człowieka w odniesieniu do kobiet, a zwłaszcza osób zajmujących się działalnością w dziedzinie praw człowieka i pomocy humanitarnej;

Czwartek, 6 września 2007 r.

113. wzywa Komisję do przedłożenia wniosku dotyczącego kodeksu postępowania urzędników instytucji i organów wspólnotowych — zwłaszcza podczas misji UE w krajach trzecich— podobnego do kodeksu postępowania opracowanego przez ONZ; uważa, że kodeks ten powinien jasno wyrażać dezaprobatę dla korzystania z usług seksualnych, innych form wykorzystywania seksualnego i przemocy o podłożu płciowym oraz powinien zawierać niezbędne kary przewidziane w przypadku niewłaściwych zachowań oraz że urzędnicy powinni zostać szczegółowo poinformowani o treści kodeksu postępowania, zanim zostaną wysłani na misję;
114. zaleca podjęcie działań w celu zwiększenia fizycznego bezpieczeństwa kobiet i dziewcząt w obozach uchodźców oraz zagwarantowania przestrzegania i ochrony praw człowieka przysługujących wysiedleńcom;
115. wzywa Radę i Komisję o zapewnienie realizacji deklaracji pekińskiej i platformy działania; występuje do Rady i Komisji o zachęcanie krajów trzecich do włączania perspektywy płci do krajowych programów działania oraz praw człowieka, a także uwzględniania problematyki praw człowieka i włączania problematyki równouprawnienia płci do głównych nurtów polityki w dziedzinach polityki krajowej;
116. wzywa Komisję, aby w ramach dialogu z krajami trzecimi na temat praw człowieka zapewniła opracowanie programu wszechstronnej edukacji w zakresie praw człowieka w celu podniesienia świadomości kobiet na temat przysługujących im praw człowieka oraz ogólnego podniesienia świadomości na temat praw człowieka w odniesieniu do kobiet;
117. wzywa Radę i Komisję do zachęcania krajów trzecich do wprowadzenia do ich ustawodawstwa zasady równości kobiet i mężczyzn, do zapewnienia, poprzez zastosowanie prawa i innych odpowiednich instrumentów, osiągnięcia tego celu oraz do zagwarantowania przestrzegania tych praw we wszystkich dziedzinach;
118. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie (w tym jej sekretarzowi generalnemu/wysokiemu przedstawicielowi ds. wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Javierowi Solanie i jego stałej przedstawiciel ds. praw człowieka Riinie Kionce oraz członkom grupy roboczej COHOM) i Komisji (w tym szefom delegacji w państwach trzecich), rządóm i parlamentóm państw członkowskich oraz współprzewodniczącym Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE, przewodniczącemu Europejsko-Śródziemnomorskiego Zgromadzenia Parlamentarnego oraz współprzewodniczącym Zgromadzenia Parlamentarnego EU-Ameryka Łacińska, jak również współprzewodniczącym komisji współpracy parlamentarnej i międzyparlamentarnych delegacji UE i odpowiednich krajów.

P6_TA(2007)0382

Wprowadzenie zrównoważenia w rybołówstwie UE przy pomocy podejścia opartego na maksymalnie podtrzymywalnym odłowie

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 6 września 2007 r. w sprawie wprowadzenia zrównoważenia w rybołówstwie UE przy pomocy podejścia opartego na maksymalnie podtrzymywalnym odłowie (2006/2224(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 2371/2002 z dnia 20 grudnia 2002 r. w sprawie ochrony i zrównoważonej eksploatacji zasobów rybołówstwa w ramach wspólnej polityki rybołówstwa⁽¹⁾,
- uwzględniając Konwencję Narodów Zjednoczonych o prawie morza z dnia 10 grudnia 1982 r.,
- uwzględniając deklarację końcową wydaną podczas Światowego Szczytu w sprawie Zrównoważonego Rozwoju, który odbył się w Johannesburgu w dniach 26 sierpnia-4 września 2002 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego w sprawie wprowadzenia zrównoważenia w rybołówstwie UE przy pomocy podejścia opartego na maksymalnie podtrzymywalnym odłowie (COM(2006)0360),
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁽²⁾ w sprawie komunikatu Komisji,
- uwzględniając art. 45 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Rybołówstwa (A6-0298/2007),

⁽¹⁾ Dz.U. L 358 z 31.12.2002, str. 59.

⁽²⁾ Dz.U. C 168 z 20.7.2007, str. 38.